

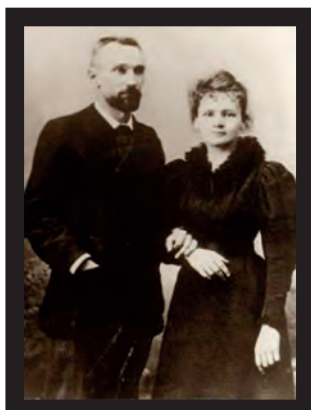
Marie Skłodowska Curie

Hun er et ikon. Hun er et forbillede for generationer af kvinder med lyst til naturvidenskabernes forunderlige verden. Kemi blev for hende en lidenskab. Marie Curie fik som den første kvinde Nobels kemipris i 1911. Hun er sandelig værd at fejre som kvinde, som mor, som forsker, som pionér, som et menneske af kød og blod.

Af Jytte Hilden, tidligere kulturminister, uddannet kemiingeniør

Marie Curies liv i billeder. En selvstændig kvinde der klarede både børn og karriere.

Der er såmænd ikke så mange, der sætter hak i historien, men hun gjorde det. Hun blev født i Polen 1867, flyttede til Paris for at studere, giftede sig i 1895 med en kollega, blev enlig mor til to små piger, da manden i 1906 blev dræbt i en trafikulykke. En hestevogn kom forbi. Selv fortsatte hun i deres fælles spor og arvede sågar sin mands lærestol og laboratorium.

Hun fandt de radioaktive stoffer radium og polonium, fik Nobelprisen i kemi for det. Allerede i 1903 havde hun delt en Nobelpris i fysik med sin mand eller også var det omvendt. Hun døde lidt tidligt i 1934, blev nok alvorligt påvirket af den farlige stråling, som man jo ikke kendte til, da hun var ung. Hun blev aldrig medlem af det franske akademi, samtiden mente hun havde et upassende, det vil sige erotisk forhold til en kollega. Det må man jo ikke som kvinde. Der gælder vist andre regler for mænd.

En kvindelig journalist i USA fik med stor succes en pengeindsamling op at stå for at hædre Marie Curie, så den 20. maj 1921 fik hun af selveste den amerikanske præsident Warren G. Harding i det Hvide Hus overrakt et skrin med ét gram radium til sin forskning. Hvem husker mon ham? Hendes arbejde har haft stor betydning for medicinsk forskning, og hun deltog ofte som den eneste høne i kurven i utallige naturvidenskabelige kongresser. Og så videre. Og så videre. Og så videre.

Hendes ældste datter Irène Joliot-Curie fik også Nobelprisen i kemi i 1935, siden har to andre kvinder fået samme hæder. Siger og skriver fire alt i alt. Dorothy Crowfoot Hodgkin født i Cairo fik Nobelprisen i kemi i 1964 og Ada Yonath fik den

i 2009. Hun lever og bor i Jerusalem. Kemi er nok den af naturvidenskabernes, som kvinder holder mest af, og det er den naturvidenskabelige sektor, hvor der arbejder flest kvinder. Konklusionen er, mænd kvoterer mænd til Nobelpriser. Sådan er det bare. Så hip hip hurra for de første kvinder af slagsen.

Marie Curies billede er på frimærker, der er museer og institutter oprettet i hendes navn. Hendes historie fortælles i børnebøger. Så vidt vides er der ingen flødeskumskager opkaldt efter hende, men det kan jo komme. UNESCO har udnævnt 2011 til kemiår, ikke mindst for at ære hendes indsats. Nysgerrighed og inspiration kan vi ikke få nok af. Min sjæl hvad vil du mere?

Her til lands bør vi også hylde hende, vi har jo verdens første demokratisk valgte kvindelige minister. Nina Bang blev i 1924 den første kvinde, der, som undervisningsminister i Staunings socialdemokratiske regering, havde ansvar for både Det Kgl. Teater og forskning med kemi i universiteternes hellige haller. Stafetten går fra hånd til hånd fra den ene generation af kvinder med kemi på dagsordenen til den næste og flere vil komme til.

Flere kvinder af mod, flere kvinder med lyst til kemiens eventyr er mit fromme ønske i dette internationale kemiår. Kemi kan føre til meget, min egen skæbne blev pædagogik og politik, formidling for fuld udblæsning. Det har altid for mig i mit virke været en kærlig fordel at kende til det periodiske system med alle dets hemmeligheder. Kemi er forførende. Kemi er farligt. Kemi er fremtiden.

E-mail-adresse: Jytte Hilden: hilden 99@gmail.com

HiQ® is a registered trademark of The Linde Group.

aga.dk

A Member of
The Linde Group | **AGA**

Way up there with the best.

HiQ® specialty gases,
equipment and services.

 In measurement technology, correct and accurate results can only be achieved by using high-purity gases and gas mixtures. Clients from all kinds of industries rely on our HiQ® specialty gas solutions. In laboratories, quality control, process analysis, research and development, HiQ® stands for optimum performance, reliable supply, high-quality equipment and efficient service.

HiQ®. Precision matters in everything we do.